

Tajomná reč dreva

Marek Ryboň je multimedálny autor. Venuje sa rôznym žánrom, technikám i nekonvenčným materiálom. V súčasnosti jeho zámerom, ale najmä naturelu najviac vyhovuje drevo. Využíva však aj iné, hlavne prírodné materiály – piliny, rôzne drviný, pigmenty, pierka, ale aj sklené fragmenty, transparentné fólie a polystyrén, ktoré tvaruje do nezvyčajných organických foriem. Výsledkom sú sochy a objekty s bizarnými tvarmi, inštalácie i plošné kompozície plné odvážnych línií, niekedy i bodypainting ako výsledok akcie a gesta.

■ Jedným z určujúcich prvkov Ryboňovej tvorby sú farba a monochrómné štruktúry, ktoré chápe v duchu univerzalizmu Yvesa Kleina ako výnimočné médiá. Farebná škála Ryboňových diel okrem prírodnej farby dreva zahŕňa základnú bielo-čiernu, ale najmä dominantné červené a modré v rozmanitej sýtosti, hĺbkach a odtieňoch. Sú to farby, ktoré pohlcujú svetlo a vytvárajú pre diváka mimoriadne príťažlivé optické napätie.

■ Základnú tematickú inšpiráciu pre autora predstavuje príroda a rastlinné prvky, ako aj ľudské telo v jeho torzálnych podobách. Hľadá v nich symbol života, jeho podstaty i ďalšej existencie. Z podobného uhla pohľadu možno chápať i jeho rozsiahly tvorivý projekt, mapovanie stôp drobných živočíchov, mikroorganizmov, mravcov a chrobákov, ktoré zanechali v štruktúre dreva, pod povrchom kôry, v nánosoch pôdy i v rozmanitých prírodných materiáloch. Marek Ryboň ich odkrýva, výtvarne zvýrazňuje, cituje i prenáša do iných výtvarných médií. Často „živočíšny dezén“ prenáša na nekonečné baly papiera či plátna a vytvára nové prekvapivé priam kaligraficky pôsobivé ornamentálne kompozície.

■ Veľmi pôsobivé a autentické sú aj jeho „grafické sochy“, ktoré sú výsledkom toho istého procesu, keď autor priamo v takto postihnutom kmeni alebo konári stromu vtlačá do „hmyzej kresby“ farbu, najmä zlatú, a necháva v plnej intenzite vyniknúť tieto cesty života, prekvapujúce svojím novým a nečakaným významovým i výrazovým akcentom. Niektoré zo svojich pôvodne drevených solitérov opakuje v technike bronzu, čím dosahuje novú nekonvenčnú výrazovosť.

MÁRIA HORVÁTHOVÁ

Lebenswege I | Cesty života I. 2023
Holz und Pigment | Drevo a pigment
60 x 40 x 8 cm

Tanz | Tanec. 2020. Holz | Drevo. H. 40 cm

Lebenswege III. | Cesty života III. 2023
Holz und Pigment | Drevo a pigment. 70 x 40 x 8 cm

Spiral. 2023. Holz, Beton, Metall | Drevo, betón, kov
H. 450 cm

Ei | Vajce. 2013. Holz | Drevo. 60 x 80 x 60 cm

marek ryboň

Die geheimnisvolle Sprache des Holzes

Slowakisches Institut, Wipplingerstraße 24 – 26, 1010 Wien
9.3. – 31.3.2023

Kurator und Text | Kurátor a text: Mária Horváthová
Foto | Fotografie: Marek Ryboň, Marta Gažúrová
Übersetzung | Preklad: Monika Zvarová
Design – Layout: Jarmila Zdráhalová
Image-maker: Ivan Kelly Köhler
Druck | Print: FO ART s. r. o., Bratislava

2023

SLOWAKISCHES INSTITUT
IN WIEN

SPOLOK
VÝTVARNÍKOV
SLOVENSKA

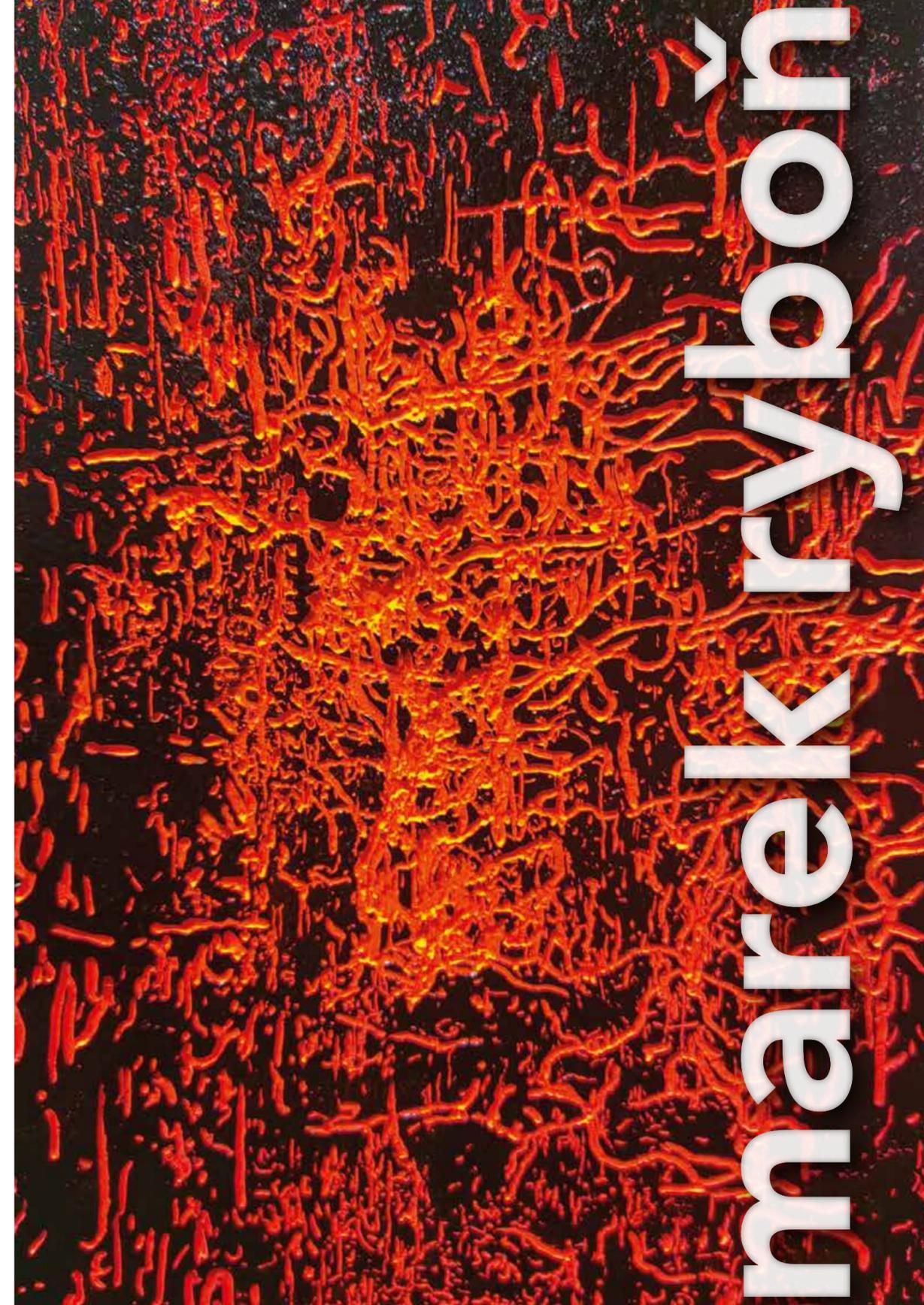
FVU

SSDZ

Keltisches Baumhoroskop | Keltský stromový horoskop. 2015
Holz, Beton | Drevo, betón. H. 300 cm

marek ryboň

Die geheimnisvolle Sprache des Holzes

Marek Ryboň ist ein multimedialer Künstler. Er bedient sich verschiedener Genres, Techniken und unkonventionellen Materialien. Momentan ist es Holz, das seinen Vorhaben, vor allem aber seiner Persönlichkeit entspricht. Er verwendet aber auch andere, vor allem natürliche Materialien – Sägespäne, verschiedene Körnungen, Pigmente, Federn, sowie Glasfragmente, transparente Folien und Polystyrol, aus welchen er ungewöhnliche organische Formen schafft. Das Ergebnis sind Skulpturen und Objekte mit bizarren Formen, Installationen und Flächenkompositionen voll von mutigen Linien, manchmal sogar Körperbemalung (Body Paintings) als Ergebnis von Aktion und Gestik.

■ Zu den bestimmenden Elementen in seinem Werk zählen Farbe und monochrome Strukturen, die er im Sinne des Universalismus von Yves Klein als außergewöhnliche Medien versteht. Neben der natürlichen Farbe des Holzes umfasst die Farbpalette seiner Werke die Grundfarben Weiß und Schwarz, vor allem aber dominante Rot- und Blautöne in verschiedenen Sättigungen, Tiefen und Schattierungen. Diese Farben absorbieren das Licht und erzeugen eine optische Spannung, die den Betrachter besonders beeindruckt. ■ Die thematische Inspiration für den Künstler stellen Natur und pflanzliche Elemente sowie der menschliche Körper in seinen Torso-Formen dar. In ihnen sucht er ein Symbol für das Leben, seine Essenz und sein Fortbestehen. Aus einer ähnlichen Perspektive kann auch sein umfangreiches kreatives Projekt – die Kartierung der Spuren von winzigen Tieren, Mikroorganismen, Ameisen und Käfern, die sie in der Struktur des Holzes, unter der Oberfläche der Rinde, in Bodenablagerungen und in verschiedenen natürlichen Materialien hinterlassen haben – verstanden werden. Marek Ryboň deckt sie auf, hebt sie künstlerisch hervor, zitiert sie und überträgt sie auf andere künstlerische Medien. Oft überträgt er das "Tiermuster" auf endlose Papierbahnen oder Leinwände und schafft so neue, überraschende und kalligraphisch beeindruckende ornamentale Kompositionen. ■ Sehr eindrucksvoll und authentisch sind auch seine „grafischen Skulpturen“, die aus dem gleichen Verfahren resultieren, wenn der Autor direkt in dem derart betroffenen Stamm oder Ast eines Baumes die „Insektenzeichnung“ mit Farbe – vor allem Gold – eindrückt und diese Lebensbahnen in voller Intensität hervortreten lässt und mit neuen und unerwarteten Bedeutungs- und Ausdrucksakzenten überrascht. Zu einigen seiner ursprünglichen Holzsolitären kehrt er im Bronzeguss zurück und erreicht so eine neue, unkonventionelle Ausdruckskraft.

MÁRIA HORVÁTHOVÁ

Spuren I | Stopy I. 2013. Bronze | Bronz. H. 30 cm

Spuren II | Stopy II. 2013. Bronze | Bronz. H. 30 cm
Spuren III | Stopy III. 2013. Bronze | Bronz. H. 40 cm

EINZELAUSSTELLUNGEN | SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

- 2007 Marek Ryboň. Bod, prach, identita. Považská galéria umenia. Žilina
- 2008 Marek Ryboň. Popol. Galéria Epicentrum. Chelmek – Osvienčim
- 2009 Marek Ryboň. Red Identity. Galerie ECGH. Zlatý dům evropské kultúry. České Budějovice
- 2010 Marek Ryboň. Čas a pamäť sochy. Kysucká galéria. Oščadnica
- 2011 Marek Ryboň. Cez drevo. Factory Art. Tatranská galéria. Poprad
- 2012 Marek Ryboň | Rosemaria Francavilla. Identitá. Istituto Slovacco. Roma | Rim
- 2013 Marek Ryboň. Deštrukcia ako prínos. Múzeum moderného umenia. Minsk
- 2014 Marek Ryboň. Grafika v soche. Galéria Francúzskeho inštitútu. Bratislava
- 2015 Marek Ryboň. Pohľady do ateliéru. Soho1 Gallery. Žilina
- 2016 Marek Ryboň. Bielo-červená. Slovenský inštitút. Varšava
- 2018 Marek Ryboň. Bojnice v soche. Pešia promenáda a Hurbanovo námestie. Bojnice
- 2019 Marek Ryboň. Jubilejná. Château. Gbelany
- 2022 Marek Ryboň. Die Geheimnisvolle Sprache des Holzes. Slowakisches Institut. Wien | Viedeň

GRUPPENAUSSTELLUNGEN | KOLEKTÍVNE VÝSTAVY

- 2010 Výstava absolventov ateliéru prof. R. Jančoviča. Galéria Médium. Bratislava.
- 2011 L'art slovaque á la Cité internationale des arts. Cité des arts. Paris | Paríž
- 2011 Výtvarné paralely X. Galéria Silencium. Paneurópska vysoká škola. Bratislava
- 2011 Factory Art. Festival súčasného slovenského umenia. Tatranská galéria. Poprad
- 2012 Výtvarné paralely XI. Galéria Silencium. Paneurópska vysoká škola. Bratislava
- 2012 Slovenské umenie v Cité internationale des arts. Dom umenia. Bratislava
- 2013 Stretnutie. Členská výstava SVS. Galéria Umelka. Bratislava
- 2013 Výtvarné paralely XII. Galéria Silencium. Paneurópska vysoká škola. Bratislava
- 2013 20 rokov SVS. Galéria Slovenského rozhlasu. Bratislava
- 2014 Stretnutie. Členská výstava SVS. Galéria Slovenského rozhlasu. Bratislava
- 2014 Výtvarné paralely XIII. Galéria Silencium. Paneurópska vysoká škola. Bratislava
- 2015 Stretnutie. Členská výstava SVS. Galéria Slovenského rozhlasu. Bratislava
- 2015 Výtvarné paralely XIV. Galéria Silencium. Paneurópska vysoká škola. Bratislava
- 2016 Výtvarné paralely XV. Galéria Silencium. Paneurópska vysoká škola. Bratislava
- 2016 Stretnutie. Členská výstava SVS. Galéria Slovenského rozhlasu. Bratislava
- 2016 Po dvadsiatich desiatich – výstava združenia Cont-art. Považská galéria. Žilina
- 2017 Stretnutie. Členská výstava SVS. Galéria Slovenského rozhlasu. Bratislava
- 2017 L'art slovaque á la Cité internationale des arts. Galerie de la Cité des arts. Paris | Paríž
- 2017 Slovenské umenie v Cité internationale des arts. Galéria Francúzskeho inštitútu. Bratislava
- 2018 Stretnutie. Členská výstava SVS. Galéria Slovenského rozhlasu. Bratislava
- 2018 Výstava združenia Cont-art. Rosenfeldov palác. Žilina
- 2019 Stretnutie. Pocta Vincentovi Hložníkovi. Galéria Slovenského rozhlasu. Bratislava
- 2021 Sebareflexie. Galéria Slovenského rozhlasu. Bratislava
- 2022 Tak trochu z Cont-artu. Výstava združenia Cont-art. Budatínsky zámok. Žilina
- 2022 Otvorený priestor. SNM. Historické múzeum. Bratislavský hrad. Bratislava

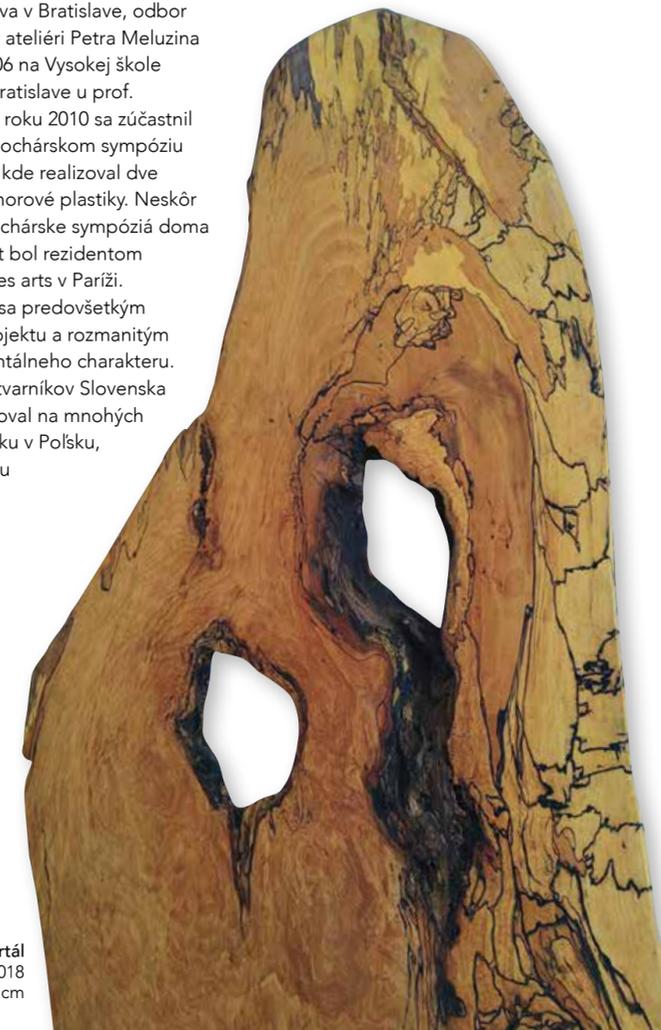
« Lebenssäule | Stĺp života. 2023. Holz und Pigment | Drevo a pigment. H. 200 cm

marek ryboň

wurde am 2. Oktober 1979 in Žilina geboren. In den Jahren 1995 – 1999 studierte er an der Mittelschule für angewandte Kunst in Bratislava mit dem Schwerpunkt Werbegrafik im Atelier von Peter Meluzin und in den Jahren 2000 – 2006 an der Hochschule für bildende Künste in Bratislava bei Prof. Robert Jančovič. Im Jahr 2010 nahm er am Internationalen Bildhauersymposium in Changchun, China, teil, wo er zwei monumentale Marmorskulpturen realisierte. Später nahm er an weiteren Bildhauersymposien im In- und Ausland teil und war mehrmals Gast der Cité internationale des arts in Paris. Er lebt in Žilina und widmet sich hauptsächlich der Bildhauerei, Objekten und verschiedenen experimentellen Techniken. Er ist Mitglied des slowakischen Künstlervereins und hat seine Werke auf zahlreichen Ausstellungen in der Slowakei, Polen, der Tschechischen Republik, Italien und Frankreich präsentiert.

Narodil sa 2. októbra 1979 v Žiline. V rokoch 1995 – 1999 študoval na Strednej škole úžitkového výtvarníctva v Bratislave, odbor propagačná grafika v ateliéri Petra Meluzina a v rokoch 2000 – 2006 na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave u prof. Roberta Jančoviča. V roku 2010 sa zúčastnil na medzinárodnom sochárskom sympóziu v Changchun v Číne, kde realizoval dve monumentálne mramorové plastiky. Neskôr absolvoval i ďalšie sochárske sympóziá doma i v zahraničí a viackrát bol riaditeľom Cité internationale des arts v Paríži. Žije v Žiline a venuje sa predovšetkým sochárskej tvorbe, objektu a rozmanitým technikám experimentálneho charakteru. Je členom Spolku výtvarníkov Slovenska a svoje diela prezentoval na mnohých výstavách na Slovensku v Poľsku, v Čechách, v Taliansku a vo Francúzsku.

Portal | Portál
Detail. 2018
Holz | Drevo. H. 200 cm

Lebensbrett | Doska života. 2020. Holz und Farbe | Drevo a farba. H. 150 cm